

ENRIC PLANASDURÀ

Barcelona, 1921 – Barcelona, 1984

1921.

-Neix el 2 d'octubre del 1921. Viu al carrer Canuda nº 13 de la ciutat de Barcelona.

1933.

-Ingressa a l'Acadèmia d'Art Martínez Altés on treballa la disciplina del dibuix.

1934.

-Comença a pintar a l'oli, tècnica que ja no abandonarà.

1940.

-A partir d'aquest any ell mateix es considera autodidacta.

1941.

-Primera exposició individual a les Galeries Alfa (Barcelona).

1942.

-Durant aquest període practica una pintura post-impressionista amb tendència cap al colorisme. Les temàtiques més freqüents en aquesta època són el paisatge urbà, les flors i els bodegons.

-Del 15 al 31 d'octubre participa en una exposició col·lectiva a les Galeries Atenea de Barcelona.

1944.

-Realitza una exposició a les Galeries Atenea de Barcelona. La seva pintura es caracteritza per una sobrietat en les formes y en els colors.

-El crític de "Solidaridad Nacional" R. Amic escrivia a propòsit de l'exposició:

"Planasdurà pinta con pinceladas largas claras y concisas. Sobre los secos colores de una sesión anterior, recorta aguadamente, con dureza, los perfiles y hace resaltar las masas y los volúmenes con ese trazo nervioso y rápido pero lleno de limpieza en modo de tratarlo, como así se tratara de un recto y conciso corte de bisturí. Los paisajes: contrastes de sol y negras rocas. Sus bodegones, negros y grises de una gran cocina familiar, negros y grises que hacen resaltar mejor los acusados brillos de unas anguilas o unos cristales".

-Exposa a la Galeria Macarrón.

1945.

-Inicia el període de Cadaqués que finalitza a l'any 1948. Durant aquest període la seva pintura passa per diferents moments, primer entra en una etapa de fauvisme molt lluminós, després passa per una etapa surrealista, per acabar rebent certes influències de la pintura dels italians "valori plastici". A partir d'aquest moment inicia el camí cap a l'abstracció.

-Realitza una exposició individual a la Sala Vinçon de Barcelona del 20 d'octubre al 2 de novembre.

1946.

-Exposició a les galeries Pon Llobert de Barcelona. S'observa ja una trajectòria abstracta.

1947.

-Comença a realitzar la decoració i els figurins del ballet d'Yvonne Attennelle.

1948.

-Edita tres exemplars de gravats il·luminats a mà, amb presentació de J. M. de Sucre.

1949.

-Comença el període de les grans composicions i de la recerca d'una simplificació de les formes. La seva preocupació constructivista el porta primer a una superposició de figures esquemàtiques i després a unes composicions orfes de figuració.

-Realitza a Barcelona una edició de 15 exemplars de litografies il·luminades a mà, amb presentació de Sebastià Gasch.

-Exposició individual a la Galeria Studio de Bilbao.

-Participa al "II Saló d'Octubre" que se celebra a les Galeries Layetanes de Barcelona del 8 al 28 d'octubre. Planasdurà exposa les obres "Composición" i "Pintura".

-Exposició individual a les Galeries Layetanes de Barcelona del 12 de novembre al 9 de desembre.

-A finals de novembre, Planasdurà i altres artistes del Real Cercle Artístic, funden el "Grup Lais" i presenten el "Primer Manifest Negre".

A. del Castillo escriu l'11 de juny de 1950 al Diari de Barcelona:

Grande ha sido la actividad de los laístas. En noviembre de 1949, lanzaban el "Primer manifiesto Negro", en el cual establecían los principios estéticos del grupo. Entre los positivos figuran como más importantes la afirmación de que la pintura es cosa mental y que el arte es creación y no imitación. Las negativas consisten en la condenación del amaneramiento y las escuelas de habilidad; del paisaje falsamente copiado y las escenas de género de la servidumbre al mundo de los sentidos; de la inspiración en reproducciones fotográficas; de la apelación a motivos extra-artísticos; del decorativismo y la ausencia de valores plásticos; de la extravagancia por sistema;

de la sumisión a unos clientes y compradores y de la influencia a cierta crítica desorientada.

1950.

- Comença a treballar amb la tècnica del "collage".
- Exposició individual a la Sala Libros de Saragossa.
- Realitza una sèrie d'il·lustracions en "pochoir" d'un volum de poesia de R. E. Goicoechea a Barcelona. Realitza un tiratge de 100 exemplars.
- Exposició col·lectiva "Premio Condado de San Jorge" a les Galeries Layetanes de Barcelona del 29 d'abril al 12 de maig. Amb motiu d'aquesta exposició Planasdurà presenta 3 pintures: "Unitat-Força", "Ampurdán", i "Tramuntana".
- Participa a la "XVIII Feria Internacional de muestras de Barcelona" inaugurada l'11 de juny.
- Al mes de juny participa també a la primera exposició col·lectiva organitzada pel "Grup Lais" i que es presenta dins el segon cicle experimental que Àngel Marsà dirigia a les galeries El Jardín. En aquesta exposició de dibuixos, gravats, monotips i pastels hi van participar, a més de Planasdurà, els artistes Santi Surós, Estradèra, Mª Jesús de Solá, Modolell, Hurtuna, Rogent, Capdevila i Surroca. El catàleg de la mostra portava un text de presentació de Marsà.

1951.

- Entre els mesos de març i abril es realitza la segona exposició del "Grup Lais" al Museo Canario de Las Palmas de Gran Canaria, la qual és presentada pel grup canari "Ladac". A aquesta mostra hi exposen obres els artistes Enric Planasdurà, Surós, Estradèra, Mª Jesús Solá i Hurtuna. Arrel d'aquesta exposició, al juny, el "Grup Lais" organitza a Barcelona una exposició del grup "Ladac" a les Galeries Syra.
- Al maig es realitza la tercera exposició del "Grup Lais" a la Sala-Vinoteca Cervantes de Barcelona. Exposen els mateixos artistes que van participar en la segona exposició. Després d'aquesta exposició, i a finals d'aquest any, el "Grup Lais" es dissol.
- Participa a la "I Bienal Hispanoamericana" celebrada a Madrid. Les seves obres abstractes lineals sorprenen el públic de Madrid per ser un tipus d'obra que fins aquell moment no s'havien vist a Espanya.
"Sin entrar ahora a discutir la mayor o menor valía de aquellos lienzos, no cabe duda que constituyeron un auténtico revulsivo para la adormecida conciencia plástica nacional." (Carlos A. Areán, "Planasdurà", 31 juliol 1963)
- Participa a l'exposició que es fa en homenatge a Paul Klee. L'obra que hi exposa després passa a pertànyer a la col·lecció del Museu de Berna.
- Exerceix de professor al Cercle de Sant Lluç.
- Participa al "IV Saló d'Octubre" que se celebra a les Galeries Layetanes de Barcelona del 13 d'octubre al 2 de novembre. Planasdurà exposa l'obra "Composición 18.560".

1952.

- Participa en l'exposició col·lectiva "Arte religioso moderno" a la Sala Caralt de Barcelona del 10 al 23 de maig.
- Participa al "II Saló de Jazz" presentat pel Club 49 del Hot Club de Barcelona i que es realitza a les Galeries Layetanes de Barcelona del 14 al 30 de juny. Planasdurà exposa l'obra "287120".
- Participa al "Saló d'Art Lliure" de París.

1953.

- Amb motiu del "I Congrés Iberoamericà de Cooperació Econòmica" es realitza, del 3 al 12 de juny, el "Saló d'Art Català" al Real Círculo Artístico de Barcelona i en el que participa Planasdurà. (Aquest és patrocinat per l'Institut d'Estudis Hispànics).
- Participa al "VI Saló d'Octubre" que es celebra a les Galeries Layetanes de Barcelona del 17 al 30 d'octubre. Planasdurà exposa l'obra "Composición 1006".

1954.

- Participa al "VII Saló d'Octubre" que es celebra a les Galeries Layetanes de Barcelona del 9 al 22 d'octubre.
- Inicia un període en el que es centra en l'"art concret" el qual finalitza al 1956.
- A finals del 1954 les obres de Planasdurà mostren una llibertat de mitjans d'expressió i de procediment, i una necessitat de buscar una definició.

1955.

- Exposició a la Galeria Argos de Barcelona. J. Benet Aurell escriu a propòsit d'aquesta exposició:

"Planasdurà, a lo largo del tiempo ha llegado a expresarse con una fría serenidad formal. Busca una ambiciosa armonía absoluta en líneas, casi siempre aplomadas y de superficies de color, que juegan entre sí con un sentido arquitectónico integral. Pero a fuerza de afinar sus combinaciones plásticas, a fuerza de ritmar sabiamente sus superficies coloreadas unitariamente, a fuerza de promover intersecciones de planos, de truncar estos por medio de líneas salidas de un cálculo sutil, Planasdurà ha conseguido formular un estilo personal que no carece de virtudes y que se presta a no pocas aplicaciones decorativas-murales. La equilibrada manera de hacer del pintor, liga ostensiblemente con las directrices de pureza de la arquitectura racionalista. Ante tanta pintura de fárrago sociológico, ante tantas actitudes angustiadas y estridentes, ante tanto mensaje misterioso, las combinaciones geométricas de Planasdurà actúan vigentemente como un sedante sobre el ánimo del espectador. Ante tanto misticismo tortuoso y putrefacto de las texturas de laboratorio de los "tachistas" y de los cocineros de la pintura, la manera de hacer de

Planasdurá y de los abstractos geométricos en general es una manera sana y gozosa. (...) Obedece a una orden ritmada y cerebral y se atiene a valores estrictamente plásticos sin dejarse arrastrar jamás por conturbados fetichismos, ni por otras supersticiones de similar cuantía”.

-Realitza la portada del fulletó de la “III Bienal Hispanoamericana d’Art” que se celebra del 24 de setembre de 1955 al 6 de gener de 1956 al Palau de la Ciutadella de Barcelona.

1957.

-Membre del jurat dels “Premis Maig” de pintura “Juan Gris” i escultura “Julio González” celebrats durant un sopar en un dels salons de l’Hotel Ritz de Barcelona i organitzada per la Càmera Barcelonesa d’Art Actual. Els premis van ser atorgats per l’Associació d’Artistes Actuals.

-Al març participa en el concurs de cartells de Berbenes de Montjuïc amb el cartell que porta per lema “Noche”.

-Se li concedeix el segon premi en el concurs de cartells anunciadors del “Baile de trajes” celebrat al saló de l’antiga Llotja pel cartell que presenta amb el lema “Maig”.

-Participa al “X Saló d’Octubre” que es celebra a les Galeries Layetanes de Barcelona del 24 de setembre al 13 d’octubre. Presenta les obres “Composición”, “Composición 2.008”, i “Composición 2.009”.

-Al desembre se li concedeix el premi “Moncada” per l’obra “Pintura” i per la qual rep cinc mil pessetes que s’entreguen dins la “XIII Exposició de Pintura de Moncada i Reixach”. El jurat estava compost per Don Juan Ramón Masoliver, Don Àngel Marsà i Don Antonio Cumella, actuant de secretari el Ponent de Cultura, Don Alejandro Gracia.

1958.

-Exposició col·lectiva al febrer a “Hogares Ana Gironella de Mundet”. Planasdurà realitza un mural en un dels pavellons on també hi ha obres d’artistes com Subirachs i Pere Pruna.

-Exposició a Taiphei (Xina).

-Al maig forma part del jurat dels “Premis Maig” de pintura “Juan Gris” i escultura “Julio González” celebrats a l’Hotel Ritz de Barcelona.

-Participa a la “XXIX Bienal d’Art de Venècia”. Les obres presentades al pavelló espanyol reben elogis referents a l’art abstracte per part dels italians.

-Al juliol participa a un col·loqui sobre art a “La Masia” del Prat de Llobregat. En ell Planasdurà comenta, entre altres coses:

“En pintura hay una verdad. La verdad circundante (objetiva) y la no circundante (subjetiva).

El abstraccionismo ejerce una función social: las manchas de color equivalen al sintetismo de la Edad Atómica”.

- Exposició col·lectiva al "Club Urbis" de Madrid comissariada per Luis González Robles.
- Participa a la Fira del Dibuix.
- Participa al "I Saló de setembre de Sitges".
- A l'octubre participa al col·loqui "Arte abstracto: arte del siglo XX" organitzat per la Delegació Provincial d'Informació i Turisme, i celebrat a l'Ateneu Barcelonès.
- Segons comenta el propi Planasdurá, es troba en una etapa centrada "*en una abstracció completament lliure de conceptos, espontánea de emoció y de ejecución técnica*" (Radio Nacional de España en Barcelona, "Emisión Perfil", 3 de setembre de 1958)

1959.

- Exposició col·lectiva "La joven pintura española" presentada a l'Escola Municipal d'Arquitectura de Munich i al Museu d'Art de Friburgo. A aquesta exposició, organitzada per la Direcció General de Relacions Culturals, es mostren obres representatives de l'art avantguardista espanyol.
- Participa al "III saló de Maig" que es celebra a la Capella de l'Antic Hospital de la Santa Creu de Barcelona del 9 al 23 de maig. Planasdurá exposa l'obra "Composició espacial nº 5".
- Exposició col·lectiva al setembre de pintura contemporània espanyola a la Kunsthalle de Basilea.
- Al setembre guanya el primer premi en el concurs de cartells de la "Gran cavalcada-concurs de carrosses i conjunts artístics" que es celebra el 24 de setembre a Barcelona amb motiu de la festivitat de la Nostra Senyora de la Mercè. El cartell porta com a lema "Topy".
- A l'octubre se li atorga el segon premi en el concurs de cartells de la "Cruz Roja Española" celebrat als salons del Real Círculo Artístico.
- Al desembre s'inaugura al Museu d'Art modern de Rio de Janeiro (Brasil) l'exposició col·lectiva "Espacio y color en la pintura española de hoy".

1960.

- Exposició col·lectiva "Jóvenes pintores españoles" al Kenstha Helien de Gotemburgo (Alemanya).
- Exposició col·lectiva a Argentina.
- Al desembre exposa a l'Ateneu Barcelonès on es mostra la seva pintura més informalista.

1961.

- Al gener gran exposició col·lectiva d'Art Actual Espanyol a Brussel·les organitzada per la Direcció General de Relacions Culturals en la que participen, a més de Planasdurá, altres artistes com Alcoy, Bosch, Cuixart, Hernández Pijoán, Miró, Tharrats, etc.

- Participació a la gran exposició internacional "Ars Helsinki 1961".
- Exposició col·lectiva a diverses ciutats de Finlàndia: Primer a Hamsenlinna, que és el principal centre artístic del país després de la capital, i més tard es trasllada a Jyvaskyla.
- L'arquitecte en Cap dels Serveis de Conservació i Restauració dels Monuments de Barcelona, el Sr. Camilo Pallás, entrega una obra de Planasdurà al Monestir de Montserrat per al Museu d'Art Contemporani de Montserrat.
- Exposició col·lectiva a la galeria d'art "El Corsario" d'Eivissa.
- Exposició a les Galeries Quint de Palma de Mallorca.
- Exposició individual a la Sala de l'Ateneu Barcelonès.

1962.

- Participa a l'exposició col·lectiva "Espacio y color en la pintura española de hoy" instal·lada al març a la Biblioteca "Luis Angel Arango" de Bogotà.
- Exposició col·lectiva "Pintura moderna española" inaugurada a l'abril al Palau de Congressos de Berlín.
- Exposició col·lectiva "Exponente de la pintura actual" celebrada a l'agost a l'Hospitalet del Llobregat.
- A finals de maig exposició a la Galeria Numero de Roma.
- El 15 de setembre inaugura una exposició individual a les Galeries Quint de Palma de Mallorca. L'exposició consta de 30 obres seleccionades de l'última etapa d'"abstracte espacial". La mostra finalitza el 29 de setembre.
- Participa a l'exposició- venda d'obres d'art donades per artistes pro damnificats del Vallès. L'exposició, organitzada per la Diputació Provincial de Barcelona, es celebra al Saló Gòtic de l'Antic Hospital de la Santa Creu de l'1 al 16 de desembre.
- Al desembre participa en una exposició col·lectiva organitzada per la Fundació Ynglada- Guillot. Planasdurà presenta les obres "Composición espacial nº328" i "Composición espacial nº329".

1963.

- Al gener inaugura una exposició individual a les Galeries Syra.
- Participa a l'exposició col·lectiva "Arte" de Mèxic comissariada per González Robles.

1964.

- Realitza una exposició individual a la Galeria Numero. Aquesta és itinerant per les quatre seus que la galeria té a Itàlia: Florència (29 febrer al 13 de març), Venècia (6 al 19 d'abril), Roma (27 maig al 9 de juny), i Milà (18 juny a l'1 de juliol).
- Al novembre participa a l'exposició col·lectiva "Exposiciones de pintura y escultura" organitzada pel Real Círculo Artístico a l'Institut Barcelonès d'Art.

1969.

-Exposició col·lectiva "2ª exposición de su pinacoteca 1930-1965" organitzada pel Real Círculo Artístico i presentada el 9 de desembre a l'Institut Barcelonès d'Art.

1984.

-Mor a Barcelona

A part de totes de les dades facilitades anteriorment, varies fonts documentals també aporten informació addicional sense datar. Segons aquestes fonts, Planasdurà és premiat a Palma de Mallorca pel Cercle de Bellas artes, en diverses ocasions per la Bienal Hispanoamericana d'Art, per l'Ajuntament de Barcelona, pel Reial Cercle Artistic de Barcelona, la X Bienal Internacional del Mediterrani a El Cairo i Alexandria, la Creu Roja Española. Moltes fonts també destaquen, sense facilitar detalls concrets, que Planasdurà realitza exposicions individuals i col·lectives a diversos països com Uruguai, Argentina, Xile, Colòmbia, Alemanya, Xina, Portugal, Escòcia, Egipte, Brasil, Bèlgica i Anglaterra entre d'altres. Les seves obres formen part de la col·lecció de nombrosos museus com el Museo de Arte Contemporáneo de Madrid, el Museu d'Art Contemporani de Barcelona, el Museu Municipal de Valls, el Museu Municipal de Cervera, el Museu Paul Klee de Berna, el Museo Westerdhal de Sta, Cruz de Tenerife, el Museu Nacional de Taipei (Formosa), el Museu de Sant Pol (Barcelona)... Planasdurà treballa en diverses disciplines artístiques com la pintura mural, la vidrieria, la ceràmica, l'escultura en ferro, els figurins, també realitza decorats per a ballets i cinema i elabora cartells artístics així com il·lustracions per a llibres de poemes de R. E. De Goicoechea, de Ricardo Permanyer i de J.M. Gironella.